

[Landbrugsministeren.]

kunne ydes Støtte til Grundforbedring, naar denne gennemføres af større Selskaber, Kommuner eller lignende. De Laan, som kan gives til saadanne større Selskaber o. s. v., maa i hvert enkelt Tilfælde ikke overstige 100 000 Kr., medmindre Ministeren har faaet Tilslutning dertil hos Folketingets Finansudvalg. Det foreslaas, at disse Laan skal være afdragsfri i 5 Aar og derefter afdrages med $\frac{1}{10}$ aarlig, at de bliver rentefri i 2 Aar og derefter forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt. aarlig. Endvidere foreslaas det i Lighed med Bestemmelsen i § 1, at der skal kunne ydes Tilskud paa $\frac{1}{3}$ af Arbejdslønnen, naar arbejdsløse anvendes. For at fremme disse store Arbejder saa meget som muligt foreslaas det dernæst i § 7, at Landbrugsministeren kan nedsætte særlige Kommissioner til Fremme af Arbejderne. Det er under den nugældende Ordning ret omstændeligt at faa gennemført den Slags Arbejder. De Veje, Sagerne maa gaa gennem Landvæsenkommissioner og lignende, er temmelig lange og besværlige. I § 7, 3die Stykke, foreslaas der Bestemmelser, som forenkler Fremgangsmaaden, for at der kan komme mere Gang i Arbejdet.

Ifølge Lovforslagets § 9 skal der i hver Amsraadskreds nedsættes Udvalg til at bistaa med Gennemførelsen af Grundforbedringsarbejder. Saadanne Udvalg skal bestaa af 5 Medlemmer, hvoraf Landbrugsministeren udnævner Formanden og to andre Medlemmer, af hvilke det ene skal være sagkyndigt og eventuelt udnævnes efter Indstilling af det danske Hedeselskab, medens det andet skal repræsentere Arbejdernes Interesser. Yderligere skal to Medlemmer udnævnes efter Indstilling af Amsraadskredsens Landboforeninger og Husmandsforeninger. Dog er der den Særbestemmelse for Færøerne, hvor man ikke har Husmandsforeninger, at Lagtinget vælger det Medlem, saa ellers efter Bestemmelserne skulde vælges af Husmandsforeningerne.

Der skal ifølge Lovforslaget bevilges et Beløb af 10 Mill. Kr. i alt til Laan og Tilskud, og det foreslaas, at der af disse 10 Mill. Kr. stilles et Beløb af indtil 200 000 Kr. til Raadighed for Færøerne særskilt. Loven skal have Gyldighed til 1. April 1935.

Det er i Hovedtrækkene, hvad Lovforslaget gaar ud paa, og idet jeg i øvrigt kan henvise til Lovforslagets Bemærkninger og til den Forhandling, der er ført i Folketinget, skal jeg, saa varmt som det er mig muligt, anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Landsting.

Johs. Clausen: I en Tid, hvor Rigsdagen saa godt som udelukkende beskæftiger sig med økonomiske Problemer, derunder ganske særlig med Beskæftigelses-spørgsmaalet og Arbejdet for at imødegaa de paa mange Omraader fortvivlede Erhvervsforhold, maa man i høj Grad hilse det foreliggende Lovforslag med Glæde. Vi er her i Landet paa Vej til at blive tvunget ind i en Selvforsyningspolitik, som paa mange Omraader skaber ændrede Kaar for Erhvervslivet, og til Fremme af en saadan Politik kan jeg ikke se, at man kan finde paa noget mere nyttigt og gavnligt end netop det at foretage Grundforbedringer i størst mulig Udstrækning.

Allerede i 1921 fik vi den første Lov om Fremme af Grundforbedringsarbejder. Den gik i det væsentlige eller vel for Resten udelukkende ud paa at fremme Beskæftigelsen. Senere er Loven stadig fornyet, sidst under 2. November 1932, da der blev bevilget 2 Mill. Kr. I det foreliggende Lovforslag har man udvidet Rammerne ganske betydeligt, og efter min Mening har man tillige forbedret Loven. Den kommunale Garanti, som var knyttet til Loven af 2. November, er man her gaaet bort fra, hvilket synes i høj Grad velbegrundet under Hensyn til de vanskelige økonomiske Kaar, som Kommunerne befinder sig i. I Stedet for sikres de Laan, der ydes, saa ved en Fortrinspanteret af samme Art som den, der gælder for kommunale Skatter. Det kan ses fra forskellige Synspunkter, men vil man fremme Beskæftigelsen og Grundforbedringsarbejdet, maa man finde den bedst fremkommelige og den mest tilgængelige Vej, og det mener jeg afgjort er lykkedes her.

Lovforslaget omfatter saa godt som alle Grundforbedringsarbejder, der kan udføres paa Ager og Eng. Laanene er begrænset til 4 000 Kr., dog har Folketinget indsat den Bestemmelse, at man i særlige Tilfælde kan gaa til 5 000 Kr. Jeg kunde have ønsket, at man var gaaet endnu videre. Selv om man i dette som i andre Forhold ikke uden videre kan drage en Parallel og gaa ud fra, at hvad der er nyttigt og gavnligt i Sverige, ogsaa er nyttigt og gavnligt paa denne Side Sundet, skal jeg dog oplyse, at man for lang Tid siden i Sverige har gennemført en Lov, som gaar meget videre med Hensyn til Støtte af Grundforbedringsarbejder end her foreslaaet. I Sverige kan der gives Dræningslaan paa indtil 500 Kr. pr. Hektar, og en Laantager kan faa indtil 5 000 Kr. om Aaret, dog som Regel ikke over 10 000 Kr. i det hele. Jeg havde derfor meget gerne set, at den Bemyndigelse, som Ministeren